

Gillemot-szobor avatás a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen

2007. december 14-én a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem kertjében, az Anyagtudomány és Technológia Tanszék épülete előtt került sor Dr. Gillemot László professzor, akadémikus születésének 95. és halálának 30. évfordulója alkalmából készült szobor avatására (1. kép).

A szobor a Tanszék kollektívájának kezdeményezésére és szervezésében készült el, 76 személy (munkatársak, tanítványok, barátok) és 30 szervezet (vállalkozás, társadalmi szervezet) támogatásával.

Dr. Gillemot László 1912. október 7.-én született Budapesten. 1935-ben szerzett gépészmérnöki oklevelet, majd 1941-ben szerzett műszaki doktori címet. 1947-től a Magyar Tudományos Akadémia levelező, 1965-től rendes tagja volt.

1944 decemberétől haláláig a Tanszék vezetője volt. A Nehézipari Központ megalakulásától – annak megszűntéig – a tudományos osztály vezetője volt. Megalapítója és első igazgatója volt a Fémipari Kutató Intézetnek (1948 – 1969) és Vasipari kutató Intézetnek (1949 – 1952).

1954-től 3 éven keresztül a BME rektora volt, majd 1964 – 1967 között a tudományos rektor helyettesként is tevékenykedett.

1970-től az OMFB elnökének Műszaki Kutásokat Koordináló Tanácsa ügyvezető alelnöke volt.

Az anyagvizsgálat terén úttörője volt a hazai műszaki röntgen bevezetésének, a fajlagos törési (kontrakciós) munka elméletének és alkalmazásának megalkotója volt. Munkássága azonban ennél sokkal szélesebb körű volt, kiterjedt az alumíniumipari fejlesztésekre, a hegesztésre és képlékeny alakításra is.

A háború után a Kossuth-híd újjáépítése terén kifejtett tevékenysége eredményeként (anyagvizsgálatok beleértve a röntgen vizsgálatokat és hegesztési problémák megoldása) megkapta a

1. kép
A szobor

Kossuth-díj arany fokozatát (1949). A titánygyártás félüzemi módszerének kidolgozásáért a Kossuth-díj ezüst fokozatával tüntették ki (1957).

A Nehézipari Központban kifejtett tevékenységért a Köztársasági Érdeméremmel tüntették ki. A Gépipari Tudományos Egyesületben végzett munkásságát a Pattantyús Ábrahám Géza (1958) és Bánki Donát Díj arany fokozata (1967) ismerték el.

1965-ben és 1967-ben az „Oktatásügy Kiváló Dolgozója” lett.

1966-ban – első sorban a fajlagos törési munka elmélet kidolgozásáért – a Francia Tudományos Akadémia „Ordre du Mérite pour la Recherche et l'Invention” kitüntetés parancsnoki fokozatát nyerte el. 1969-ben a Jugoszláv Tudományos Akadémia választotta levelező tagjává.

1972-ben a Munka Érdemrend arany fokozatával ismerték el kiemelkedő teljesítményét. 1975-ben a Budapesti Műszaki Egyetem Emlékérmét adományozták számára.

Jelentős szerepet játszott hazai és nemzetközi szervezetekben is. A teljesség igénye nélkül csak néhányat említve:

- Az International Institute of Welding (IIW) kormányzó tanácsának tagja, majd 1971 – 74 között alelnöke (London);
- C.I.E.P. Collège International pour l'Etude Scientifique des Techniques tagja (Paris);
- Metals Society tagja (London)
- International Congress of Fracture tagja (Japán és a Magyar Nemzeti Bizottság elnöke)

Az Anyagvizsgálók Lapjában külön ki kell emelni Dr. Gillemot László eredményes tevékenységét a Gépipari Tudományos Egyesület Anyagvizsgáló Szakosztályában.

Nevéhez fűződik a hazai anyagvizsgáló, hegesztő és forgácsnélküli szakmérnöki oktatás megszerzése és tananyagának kidolgozása.

MÉRFÖLDKÖVEK

Munkássága során számos könyvet írt, ezek közül néhány még ma is tananyagként szolgál. A publikáció száma meghaladta a 200-at, és számtalan előadást tartott különböző hazai és nemzetközi konferenciákon is.

Ennek a sokrétű és eredményekben gazdag munkásságnak és egy kiemelkedő egyéniség elismeréseként kerül sor a szobor elkészítésére és felavatására.

A szobor avatása a a BME dísztermében közel 200 főnyi ünneplő előtt megtartott ünnepséggel kezdődött Dr. Dévényi László megbízott tanszék-vezető docens elnökletével.

Dr. Ginsztler János egyetemi tanár, akadémikus személyes visszaemlékezésében Gillemot László tudományos munkásságát és emberi viselkedését egyaránt méltatta.

Dr. Buray Zoltán a Tanszéken elkezdődött, majd az alumíniumiparban folytatott együttműködés oldaláról közelítette meg.

Dr. Becker István kiemelte Gillemot László anyagvizsgálattal kapcsolatos úttörő tevékenységét és egy-két megnyilvánulását felidézve kitért a nevelés terén kifejlesztett módszereire és humorára is.

Mihala Ferenc a titán előállítás kapcsán méltatta a Gillemot eredményeket és utána járt, hogy egy sikeres kutatást miért állították le és összegyűjtötte az ezzel kapcsolatos dokumentumokat, amit tisztelet jeléül a tanszéki könyvtárnak ajánlott fel.

2. kép
Az első koszorú

Ezt követően került sor a Gillemot-szobor, Gulyás Gyula Kossuth-díjas szobrászművész alkotásának – leleplezésére és megkoszorúzására. A leplet Dr. Dévényi László és Medgyesy Flóra – Gillemot László egyik dédunokája – vette le a szoborról. Az első koszorút a Tanszék és a mérnök társadalom nevében

MILESTONES

Dr. Ginsztler János és a család nevében Várkonyiné Gillemot Katalin helyezte el (2. kép).

Ezt követően a Tanszék kollektívája egy állófogadás keretében látta vendégül a megjelent ünneplőket. A pohár köszöntök után - a betegsége miatt távollévő – Gulyás Gyula művész úr (4. kép) barátja ismertette a szobrász munkásságát.

A család nevében „a Prof” egyik fia köszönte meg a Tanszék kollektívájának – és ezen belül kiemelten Dobránszky Jánosnak – az aktivitását, a művész úr munkáját és a szponzorok támogatását.

3. kép
Gulyás Gyula a készülő szoborral

A szponzorok mindegyike megkapta a Tanszék ajándékát: Gillemot László korábbi két TV műsorának (MTV: Mérföldkövek, Századfordító Magyarok) DVD felvételét, egy titán érmét, melynek előlapjára Gillemot László lézer gravírozott portréja (4. kép), hátoldalára pedig a Tanszék fényképe látható. A 16 oldalas kiadvány egy önéletrajzból, (1975) majd egykori munkatársak visszaemlékezéseiből (Becker István, Buray Zoltán, Czoboly Ernő, Ginsztler János, Havas István, Karsai István, Köves Gábor, Kristyákné Maróti Gizella, Reé András, Palásthy Szeles Ágnes), korabeli szövegű idézetekből, 60. születésnapja alkalmából született levélváltásból és Gillemot fényképekből áll. (További fényképek és információk találhatóak a www.mtt.bme.hu honlapon a /hírek alatt).

4. kép
Titán emlékérem

A szobor egy széleskörű, eredményekben gazdag munkásságnak, egy kiemelkedő egyéniségnek állít emléket.

dr. Gillemot László
felelős szerkesztő